

Віцько О. В.

старший викладач кафедри філософії, українознавства та політології,
Українська інженерно-педагогічна академія
Університетська вулиця, 16, м. Харків, 61000, Україна

**СОЦІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОЇ ПАРИТЕТНОСТІ:
ІСТОРИЧНИЙ ВИМІР**

У статті розглядаються історичні етапи втілення соціальних технологій у контексті гендерної паритетності. Так, умовно існують три хвилі розвитку боротьби за гендерну рівність. Також у статті визначено, що соціальні технології в контексті гендерної рівності можна віднести до глобальних (адже вони торкаються питань світового масштабу та проблем, що є в кожній державі) та інноваційних (в історичному вимірі дуже багато заходів були вперше впроваджені в життя). Приділяється увага значенню діяльності ООН у процесі вирішення проблем гендерної нерівності, оскільки саме завдяки цій організації взагалі зараз може йти мова про існування соціальної технології щодо гендерного питання.

Ключові слова: гендерна рівність, хвилі феміністичного руху, ООН, міжнародні конференції, глобальна соціальна технологія.

Актуальність дослідження полягає у тому, що дискусія про природу, роль та співвідношення можливостей, прав та норм поведінки між чоловіками та жінками не є новою. Питання, що стосуються гендерної паритетності, починаючи з середини минулого століття, викликають все більший інтерес у представників різних галузей знань. Антропологи, етнографи, психологи, біологи, філософи намагаються відстояти своє бачення та розуміння сутності гендерної проблеми. І такий інтерес є виправданим та завжди актуальним. Проте найбільший внесок щодо вирішення гендерного питання з точки зору не лише теорії, але й практики має соціологія.

Адже теоретично обґрунтовані результати та висновки втілюються на практиці у вигляді соціальних технологій, які дозволяють змінити ставлення до певного явища в соціумі. Питання гендерної паритетності не є виключенням. І для того, щоб зрозуміти, в якому напрямку рухатися далі і який вектор розуміння та втілення соціальних технологій обрати в сучасних умовах сьогодення, слід звернутися до історичного аспекту боротьби за гендерну рівність. Так, саме боротьби, а вже потім становлення, формування та розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій вказує на те, що існує великий масив наукових надбань у вивченні предмету нашого дослідження. Втім питання, що стосуються соціальних технологій, зводяться більшою мірою до визначення їх сутнісних ознак із теоретичної та описової точки зору. Відсутній прикладний аспект у багатьох дослідженнях, що ускладнює подальші напрямки вивчення цього питання. Стосовно проблеми гендерної

рівності велика кількість досліджень присвячена розгляду етимології поняття «ґендер» та його синонімів. Втім, з кожним роком з'являється все більше праць, в яких містяться реальні дослідження та проблеми державного та світового масштабів. Так, у царині досліджень ґендерних питань та соціальних технологій слід відзначити роботи таких вчених, як Л. Белова та О. Віноградська [14], Є. Жидкова та Л. Попкова [8], Т. Говорун, М. Кікінежді та В. Кравець [1], Т. Марценюк [4], П. Павленок [7], Т. Прохоренко [10], В. Шахрай [15], І. Юкіна [16].

На основі зазначеного вище **мета цього дослідження** — це визначити основні етапи розвитку соціальних технологій у контексті ґендерної паритетності.

Викладення основного матеріалу доцільно розпочати з уточнення основних понять, для того щоб уникнути плутанини та непорозуміння у майбутньому. Так, поняття «технологія» якнайповніше виражає творчу, активну сторону діяльності соціальних суб'єктів і включає систему принципів, методів і засобів впливу на об'єкт, що дозволяє суб'єктові на основі знань і досвіду реалізувати свої практичні цілі [10, с. 240].

Таким чином, технологія — це сукупність упорядкованих інструментів та методів задля досягнення поставленої мети.

Стосовно соціальних технологій дослідник В. Шахрай пише про те, що у науковій літературі є різні підходи до визначення сутності соціальних технологій. Зокрема стверджується, що технологія — це:

- ◆ спосіб управління, регулювання і планування соціальних процесів;
- ◆ сукупність прийомів, методів і впливів, що застосовуються для досягнення поставлених цілей;
- ◆ мистецтво, майстерність, уміння, сукупність методів обробки і якісного перетворення об'єкта;
- ◆ система знань про способи і засоби обробки і якісного перетворення об'єкта;
- ◆ переведення мови науки на конкретну мову рішень, нормативів;
- ◆ спосіб цілеспрямованого вирішення суспільних проблем у вигляді певного набору процедур і операцій;
- ◆ практична діяльність, яка характеризується раціональною послідовністю використання інструментарію для досягнення якісних результатів праці [15, с. 8].

З огляду на зазначене вище ми вважаємо, що соціальні технології — це сукупність методів, яка дозволяє здійснювати різні процедури втілення теоретичних висновків на практиці у різних сферах життєдіяльності людини.

Також слід стисло розглянути поняття ґендерної паритетності. Так, коли говорять про ґендер, то мають на увазі насамперед нерівність, а не лише відмінність між чоловіками і жінками. Разом із нерівністю йдеться про ієрархію, стратифікацію і владу, яка вбудована у ґендерні відносини. Ґендерна теорія передбачає зміну соціальної реальності, мета якої — забезпечення ґендерної рівності [4, с. 9].

Ми вважаємо, що ґендерна паритетність може розглядатися як синонім ґендерної рівності, оскільки друге поняття визначено на законодавчому

рівні у нашій країні. Так, в Законі України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» зазначається, що: «Гендерна рівність — рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства» [2].

Повертаючись до історичного виміру соціальних технологій у контексті гендерної паритетності, слід уточнити, що ми їх будемо розглядати як глобальні технології. Оскільки метою саме таких соціальних технологій є вирішення загальнолюдських проблем. Під цими технологіями розуміють такі цілі, методи, способи, які сприяють з'ясуванню не тільки внутрішньо-державних, а й світових тенденцій розвитку, зв'язку суспільства і природи [15, с. 14].

Оскільки, як зазначає П. Павленок [7], соціальні технології відрізняються від інформаційних, демографічних тощо саме тим, що представляють собою методи, шляхи досягнення згоди більшості населення у вирішенні найбільш актуальних питань суспільного життя, їх взаємодії, то пропонуємо визначити наступні історично важливі моменти в історії розвитку та боротьби за гендерний паритет.

Так, перша хвиля — це ХІХ — початок ХХ століття. Друга хвиля — це 1960–1980 роки. Третя хвиля — 1980–1990 роки. Розглянемо більш детально події, що відбувалися в ці періоди історії, щоб зробити висновок стосовно того, які соціальні технології були притаманні кожній із хвиль.

Ключовою вимогою для першої хвилі боротьби було визнання права на участь у голосуванні. Крім виборчих прав суфражистки, прагнули мати однакові з чоловіками права на власність, вищу освіту, професійну зайнятість. Маніфест жіночого руху був проголошений американськими активістами на першій в історії конференції з прав жінок [8].

Перемогою в цій хвилі можна вважати те, що в 1870 році перші європейські університети почали приймати на навчання жінок. Далі, у 1888 році з ініціативи американських феміністок виникла перша міжнародна жіноча організація — Міжнародна рада жінок. У 1904 році був заснований Міжнародний альянс за виборчі права жінок (з 1946 року — Міжнародний альянс жінок — прихильниць рівних прав та обов'язків) [5]. І нарешті в 1920 році Конгрес США прийняв 19-ту поправку, яка надавала виборче право жінкам [9].

Після того, як сімдесятирічна боротьба за право голосу була виграна і перемогою став найголовніший документ країни, здавалось би, треба йти далі. Проте, досягши своєї мети, а також отримавши можливість навчатися в університетах, жіночий рух пішов на спад.

Слід зазначити, що такі соціальні зміни стосувалися не лише США, але й інших країн. Так, Нова Зеландія першою у світі надала жінкам право голосу в 1893 році. Через рік відзначилася Австралія. В Європі першою була Фінляндія — 1905 рік. Далі пішли інші Скандинавські країни, решта Європи [4, с. 17]. Цікавим є той факт, що майже через 100 років саме в Фінляндії обрали президентом жінку. Тар'я Халонен була президентом країни з 2000 по 2012 рік.

Далі у розвиток проблематики гендерної рівності втрутилася Друга світова війна. Проте після її закінчення це питання знову набуло своєї актуальності.

Слід зазначити, що боротьба за гендерну рівність на момент заснування ООН у 1945 році все ще перебувала в початковій стадії. З 51 країни, перших членів Організації, тільки в 30 жінкам забезпечувалися рівні з чоловіками виборчі права або дозволялося займати державні пости. Проте, укладачі Статуту ООН спеціально передбачили «рівні права чоловіків і жінок». До цього в жодному міжнародному документі не проголошувалася рівність усіх людей і спеціально не виділялася статтева приналежність як підстава для дискримінації [3].

Подальше формування гендерної політики США було розпочато в 1961 році президентом Дж. Кеннеді, який створив Комісію зі статусу жінок для вивчення ситуації з правами жінок у післявоєнній Америці. Результатом діяльності комісії стала опублікована в 1963 році «Доповідь про становище жінок», де вперше уряд документально підтверджував дискримінацію жінок в соціально-економічній сфері [9].

Ми погоджуємося зі словами І. Юкіної, яка зазначає: «На початку ХХ століття вважалося, що рівність чоловіків та жінок може бути досягнута через надання їм рівних прав, що закріплюються законодавчо». Але це був лише перший крок на шляху до рівності жінок та чоловіків. Потім, у 60-х роках питання було поставлено в іншій площині, що рівність буде досягтися через надання жінкам і чоловікам однакових можливостей. Вважалося, що однакові можливості будуть мати однакові результати. Але виявилося, що однакове становище жінок та чоловіків не обов'язково призведе до рівних результатів [16, с. 44].

У 1970-ті роки групи «національного самоусвідомлення» виявляють проблему насильства за стінами «сімейних фортець». Результатом діяльності жіночих організацій стало прийняття в 1980-х роках в європейських країнах і США спеціальних законів, що захищають жертв домашнього насильства [9].

Щодо третьої хвилі, то вона прагне поєднати досвід різних спільнот. А. Романюк зазначає, що: «Феміністки «третьої хвилі» приділяють менше уваги, порівняно з представницями попередньої хвилі, відносинам між жінками і чоловіками та проблемі дискримінації жінок. Натомість вони акцентують увагу на питаннях розподілу сил та влади з метою проведення такої трансформації, за якої кожна жінка могла реалізувати свою жіночість повною мірою будь-де: в праці або в родині» [12].

Втім, сучасна українська дослідниця Т. Марценюк зазначає, що: «До сьогодні жодна хвиля не вважається завершеною у світі, адже навіть можливість і право на освіту мають жінки не всіх країн. Хоча перша хвиля — найбільш успішна» [4, с. 18–19].

Таким чином, кожна хвиля має відповідну специфіку і певний прогрес. Говорячи про глобальні соціальні технології у контексті формування гендерної рівності, неможливо оминати увагою вклад ООН. Так, чотири всесвітні конференції, що були проведені цією організацією, допомогли

винести проблему гендерної паритетності на загальний розсуд та підняти до світового масштабу. Саме ці конференції об'єднали людей і перетворили соціальні процеси в соціальну технологію.

Перша всесвітня конференція зі становища жінок була скликана в Мехіко в 1975 році. Ця конференція поклала початок Десятиліттю жінки ООН і нової ери в світовому прагненні сприяти поліпшенню становища жінок шляхом всесвітнього діалогу.

Ми вважаємо, що головним досягненням цієї конференції стало документальне підтвердження намірів делегатів ООН у вигляді прийняття Всесвітнього плану дій, де зазначалися основні положення стосовно напрямків діяльності, які мають обрати уряди країн для вирішення ключових питань, що розглядалися.

Такий підхід позначив зміну в ставленні до жінок, що почалася на початку 70-х років. Якщо раніше жінки сприймалися як пасивні одержувачі підтримки і допомоги, то зараз до них почали ставитися як до повноцінних та рівноправних з чоловіками партнерів, з рівним доступом до ресурсів та можливостей.

Результатом цієї конференції стало те, що до кінця Десятиліття жінки ООН 127 країн-членів ООН відгукнулися на заклик, створивши в тій чи іншій формі національні механізми та інститути щодо розробки політики, проведення досліджень і створення програм, націлених на поліпшення становища жінок і їх участь у процесах розвитку [8].

Слід також зазначити, що важливим етапом було прийняття Генеральною Асамблеєю в грудні 1979 року Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, одного з найважливіших інструментів у боротьбі за рівність жінок. Так, на даний момент юридично вона об'єднує 165 країн-членів ООН і зобов'язує їх протягом року після ратифікації, а потім кожні чотири роки звітувати про вжиті заходи щодо подолання перешкод, що стоять перед ними на шляху виконання положень Конвенції [11].

Наступним важливим кроком як частини глобальної соціальної технології стала Друга всесвітня конференція зі становища жінок у Копенгагені у 1980 році. Її метою було провести аналіз та оцінку виконання плану, який був прийнятий на попередній конференції. Незважаючи на досягнутий прогрес, в ході Копенгагенської конференції був визнаний факт невідповідності між гарантованими правами й умінням жінок користуватися цими правами [8].

У той же час рух за гендерну рівність отримав справжнє світове визнання на Третій всесвітній конференції зі становища жінок під назвою «Всесвітня конференція для огляду та оцінки досягнень Десятиліття жінки ООН: рівність, розвиток і мир», що відбулась в Найробі в 1985 році. Найробіські перспективні стратегії на період до 2000 року, розроблені і одноголосно прийняті 157 країнами-учасницями ООН, стали вдосконалим проектом плану щодо поліпшення становища жінок до кінця століття і новим етапом в боротьбі за гендерну рівність [11].

Ще одним важливим етапом у всесвітньому діалозі стала Четверта всесвітня жіноча конференція, яка відбулась у 1995 році в Пекині. Учасники

конференції одноголосно прийняли Пекінську Декларацію і Платформу дій, яка є важливою віхою на шляху прогресу жінок в ХХІ столітті.

Пекінська конференція мала великий успіх, як в сенсі масштабу і представленості на ній величезної кількості країн, так і в плані результативності. Це було найбільше в історії зібрання представників урядів та громадських організацій, на якому були присутні 17000 делегатів зі 189 країн. Форум НДО, який проводився одночасно з конференцією також, побив усі рекорди, зібравши понад 47000 учасників [3].

Наступний кроком стала спеціальна сесія Генеральної Асамблеї ООН «Жінки у 2000 році». Вона зосередила увагу на розгляді прикладів успішного досвіду, позитивних зрушеннях, отриманих уроках, а також на перешкодах і ключових проблемах. На сесії були також розглянуті подальші кроки й ініціативи щодо досягнення статевої рівності в новому тисячолітті. Наприкінці роботи спеціальної сесії уряди країн виступили з політичною заявою, що закликала до підтвердження своїх зобов'язань стосовно Пекінської Платформи дій [3].

2 липня 2010 року Генеральна Асамблея ООН одноголосно проголосувала за створення єдиного органу ООН, якому було доручено прискорити темпи прогресу в досягненні ґендерної рівності та розширенні прав і можливостей жінок. Виходячи з цього, Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй створила орган ООН з питань ґендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок «ООН Жінки». Тим самим держави-члени ООН зробили історичний крок у прискоренні цілей Організації у сфері ґендерної рівності та розширенні прав і можливостей жінок [5].

Ми вважаємо, що якщо на основі зазначеного вище соціальну технологію в контексті ґендерної паритетності спростити до механізму з певними процедурами та алгоритмом, то історія демонструє нам таку закономірність: обурення та незадоволення серед дискримінованих жінок, потім демонстрації та інші масові заходи протесту, увага громадськості через ЗМІ, дії уряду, створення законопроекту, який намагається вирішити проблеми, що викликали коливання у суспільстві.

Історія показує позитивний досвід та результат проведення заходів у вигляді конференцій з ініціативи ООН із залученням громадських організацій. Результатом такої соціальної технології стало створення ряду міжнародних документів, що зобов'язують країни, які його ратифікують, дотримуватися прописаних принципів у своїй внутрішній політиці. В той же час практичний досвід показує, що така соціальна технологія привертає велику увагу, на глобальному рівні має документальне підтвердження намірів виправити ситуацію, що пов'язана з ґендерною нерівністю. Однак контроль за дотриманням та виконанням приписів є малоефективним.

Отже, короткий аналіз історії розвитку соціальних технологій в контексті ґендерної паритетності дозволяє нам зробити наступні **висновки**.

По-перше, специфіка технологій у контексті ґендерної паритетності полягає в тому, що вона об'єднує в собі властивості політичної соціальної технології, адже спрямована на вироблення політики паритетної демокра-

тії та рівності прав; соціальні технології згоди, адже спрямована на досягнення порозуміння більшості населення стосовно вирішення питань нерівності чоловіків та жінок; є глобальною, тому що має світовий масштаб; має ознаки інноваційної технології, оскільки в історичному вимірі мала велику кількість нововведень на соціальному рівні.

По-друге, соціальні технології в контексті гендерної паритетності не можуть претендувати на повну технологізацію. Адже процес налагодження діалогу з метою впливу на світогляд та стереотипи великої кількості поколінь у різних країнах важко піддати певному алгоритму і розділити на конкретні елементи. Те ж саме стосується очікуваного результату від такого процесу. Як показує історія, наприклад, жінкам у США знадобилося 70 років, щоб вони досягли поставленої мети та отримали право голосу під час виборчих перегонів.

По-третє, слід пам'ятати, що глобальна соціальна технологія в контексті гендерної рівності має характер діалогу ООН, урядів країн та громадських організації у той час, коли на практиці у багатьох сім'ях продовжується стереотипне виховання світогляду хлопчиків та дівчат.

Результат втілення технології — це створення нормативно-правових актів, ратифікація їх великою кількістю країн, складання планів дій, звітування тощо плюс відповідна система ціннісних орієнтацій населення. Проте на практиці відповідальність за втілення задокументованих положень покладається на уряд країн, які виконують ці положення здебільшого формально.

Перспективи використання результатів дослідження у контексті гендерної паритетності визначаються особливостями регіональних та локальних соціальних технологій в Україні, оскільки відбиток соціальної політики СРСР вплинув на те, як формується усвідомлення соціальних ролей чоловіків та жінок у нашому суспільстві дотепер. Тому існує актуальна необхідність вивчення національних (регіональних) особливостей розуміння практичного втілення соціальних технологій та формування світоглядних засад, що пов'язані з предметом нашого дослідження.

Список літератури

1. Гендерні дослідження: прикладні аспекти: монографія / [В. П. Кравець, Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді та ін.]; за наук. ред. В. П. Кравця. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2013. — 448 с.
2. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.
3. Кампания за достижение равенства между мужчинами и женщинами и улучшение положения женщин [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.owl.ru/win/docum/un/campaign.htm>.
4. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів / Т. Марценюк. — К.: Міжнародний Фонд «Відродження», 2014. — 65 с.
5. Міжнародний вимір гендерної політики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.public-advocate.org/ru/maesh-pravo/normativno-pravove-regulyuvannya-diyalnosti-2/58-mizhnarodnij-vimir-gendernoji-politiki.html>.
6. Основи теорії гендеру: навчальний посібник. — К.: К. І. С., 2004. — 536 с.

7. Павленок П. Д. Основы социальной работы [Електронний ресурс] / П. Д. Павленок. — Режим доступу: <http://bugabooks.com/book/192-osnovy-socialnoj-raboty/56--112-klassifikaciya-socialnyx-tekhnologij.html>.
8. Попкова Л. Феминизм, или История борьбы женщин за права человека: «Курица — не птица...» [Електронний ресурс] / Л. Попкова, Е. Жидкова. — Режим доступу: http://gender-route.org/statya_na_glavnoj/sufrazhizm_v_xixxx_vekah1/.
9. Попкова Л. Е. Феминизм или история борьбы женщин за права человека [Електронний ресурс] / Л. Е. Попкова, Е. Жидкова. — Режим доступу: <http://www.feminisnts.info/2641%D1%84%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D0%BC-%D0%B8%D0%BB%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B1%D1%8B-%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%89%D0%B8%D0%BD-%D0%B7%D0%B0.html>
10. Прохоренко Т. Г. Соціальні технології в сучасному суспільстві / Т. Г. Прохоренко // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія права, політологія, соціологія. — 2015. — № 2. — С. 239–246.
11. Розвиток гендеру в світі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://litcey.in.ua/re%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA+%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%83+%D0%B2+%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96>.
12. Романюк А. С. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини ХХ — початку ХХІ ст. : навч. посіб. / А. С. Романюк. — К. : Знання, 2011. — 255 с.
13. Стрільчук А. В. Ідейні засади західного фемінізму «другої хвилі» (друга половина 1960-х — 1980-ті рр.) [Електронний ресурс] / А. В. Стрільчук. — Режим доступу: http://istznu.org/dc/file.php?host_id=1&path=/page/issues/41/28.pdf.
14. Тексти лекцій з курсу «Соціальні технології» (для студентів 3 курсу денної форми навчання напрямку 0502 (6.030601) — «Менеджмент» спеціальності 6.050200 — «Менеджмент організацій» / укл.: Віноградська О. М., Белова Л. О. — Харків: ХНАМГ, 2009. — 135 с.
15. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи: навчальний посібник / В. М. Шахрай. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 464 с.
16. Юкина И. И. Гендерный анализ как инструмент преобразования общества: учебно-методическое пособие для студентов вузов / И. И. Юкина. — СПб.: Изд-во ин-та языка и культуры, 2008. — 102 с.

References

1. Kravets V. P. et al. *Genderni doslidzhennia: prykladni aspekty: monohrafiia*. Ternopil : Navchalna knyha — Bohdan, 2013.
2. Verkhovna Rada of Ukraine. «Zakon Ukrainy «Pro zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv». Accessed May 5, 2016. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.
3. The UN Office in Belarus. «Kampanija za dostizhenie ravenstva mezhdru muzhchinami i zhen-shhinami i uluchshenie polozhenija zhenshhin». Accessed May 5, 2016. <http://www.owl.ru/win/docum/un/campaign.htm>.
4. Martseniuk, T. *Genderna rivnist i nedyskryminatsiia: posibnyk dlia ekspertiv i ekspertok analitychnykh tsentriv*. Kyiv: Mizhnarodnyi Fond «Vidrodzhennia», 2014.
5. Hromadska pryimalnia «Vseukrainskyi tsentr pravovoi dopomohy «Hromadskyi Zakhysnyk». «Mizhnarodnyi vymir gendernoї polityky». Accessed May 5, 2016. <http://www.public-advocate.org/ru/maesh-pravo/normativno-pravove-regulyuvannya-diyalnosti-2/58-mizhnarodnij-vimir-gendernoji-politiki.html>.
6. *Osnovy teorii genderu: navchalnyi posibnyk*. Kyiv: «K. I. S», 2004.
7. Pavlenok P. D. *Osnovy social'noj raboty*. Accessed May 5, 2016. <http://bugabooks.com/book/192-osnovy-socialnoj-raboty/56--112-klassifikaciya-socialnyx-tekhnologij.html>.
8. *Sufrazhizm v XIX–XX vekah. Feminizm, ili Istorija bor'by zhenshhin za prava cheloveka: «Kurica — ne ptica»*. Accessed May 5, 2016. http://gender-route.org/statya_na_glavnoj/sufrazhizm_v_xixxx_vekah1/.

9. Feminism's. Pervaja volna zapadnogo feminizma: sufrazhizm v XIX-XX vekah. Accessed May 5, 2016. <http://www.feminists.info/2641-%D1%84%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D0%BC-%D0%B8%D0%BB%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B1%D1%8B-%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%89%D0%B8%D0%BD-%D0%B7%D0%B0.html>
10. Prokhorenko T. H. Sotsialni tekhnologii v suchasnomu suspilstvi. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Yurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho». Serii: Filosofiia, filosofiia prava, politolohiia, sotsiolohiia 2 (2009): 239–246.
11. Rozvytok genderu v sviti. Accessed May 5, 2016. http://litcey.in.ua/re_%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA+%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%83+%D0%B2+%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96.
12. Romaniuk A. S. Istoriia zakhidnykh politychnykh vchen: Politychni doktryny KhKh — pochatku KhKhI st. : navch. posib. Kyiv: Znannia, 2011.
13. Strilchuk A. V. Ideini zasady zakhidnoho feminizmu «druhoi khvyli» (druha polovyna 1960-kh — 1980-ti rr.). Naukovi pratsi istorychnoho fakultetu Zaporizkoho natsionalnoho universytetu 41 (2014): 145–148. Accessed May 5, 2016. http://istznu.org/dc/file.php?host_id=%201&path=/page/issues/41/28.pdf
14. Vinohradska O. M., Bielova L. O. Teksty leksii z kursu «Sotsialni tekhnologii» (dlia studentiv 3 kursu dennoi formy navchannia napriamu 0502 (6.030601) — «Menedzhment» spetsialnosti 6.050200 — «Menedzhment orhanizatsii»). Kharkiv: KhNAMH, 2009.
15. Shakhrai V. M. Tekhnologii sotsialnoi roboty: navchalnyi posibnyk. Kyiv: Tsentri navchalnoi literatury, 2006.
16. Jukina I. I. Gendernyj analiz kak instrument preobrazovaniia obshchestva. Uchebno-metodicheskoe posobie dlja studentov vuzov. Saint Petersburg: Izd-vo in-ta jazyka i kul'tury, 2008.

Стаття надійшла до редакції 06.05.2016

Е. В. Вицько

кафедра философии, украиноведения и политологии,
Украинская инженерно-педагогическая академия
Университетская улица, 16, г. Харьков, 61000, Украина

СОЦИАЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В КОНТЕКСТЕ ГЕНДЕРНОЙ ПАРИТЕТНОСТИ: ИСТОРИЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ

Резюме

В статье рассматриваются исторические этапы реализации социальных технологий в контексте гендерной паритетности. Так, условно существуют три волны развития борьбы за гендерное равенство. Также в статье определено, что социальные технологии в контексте гендерного равенства можно отнести к глобальным (ведь они затрагивают вопросы мирового масштаба и проблемы, которые есть в каждом государстве) и инновационных (в историческом измерении очень много мероприятий были впервые внедрены в жизнь). Уделяется внимание значению деятельности ООН в процессе решения проблем гендерного неравенства, поскольку именно благодаря этой организации вообще сейчас может идти речь о существовании социальной технологии относительно гендерного вопроса.

Ключевые слова: гендерное равенство, волны женского движения, ООН, международные конференции, глобальная социальная технология.

Vitsko O. V.

Department of Philosophy, Political Science and Ukrainian Studies,
Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy
University street, 16, Kharkov, 61000, Ukraine

**SOCIAL TECHNOLOGIES IN THE CONTEXT OF GENDER PARITY:
HISTORICAL DIMENSION**

Summary

The article deals with the historical stages of implementation of social technologies in the context of gender parity. Thus, there are roughly three waves of struggle for gender equality. The article also stipulates that social technologies in the context of gender equality can be attributed to global (since they affect global issues and challenges existing in each state), and innovative (in the historical dimension lots of measures were implemented for the first time). Attention is paid to the importance of the UN in the process of solving the problems of gender inequality, since it is this organization that can deal with the existence of social technology on gender issues.

Key words: gender equality, feminist movement waves, the UN, international conferences, global social technology.